

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: Samlede Digte

Citation: Ploug, Carl: "Samlede Digte", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 383. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-plough01-shoot-idm140187295231072.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

II. BLANDEDE DIGTE.

Sonnetter.

1.

Tro ej, mit Strengespil for altid tier,
Fordi mit Ønskes bedste Maal er vundet,
Fordi min Attraa har din Attraa fundet,
Og al min Idræt jeg til Dig nu vier.

I Sjælens tause Kløfter ligger bundet
Endnu en Flok af nye Melodier,
Som kun paa Liv og Lys og Frihed bier,
Til Du Forløsningsordet har udgrundet.

Paa dine Læbers Rosenseng det sover,
Det fødes i dit Hjertes Himmerige,
Dets hemmelige Magt Du byder over.

De bundne Toner ville løste stige,
Og rulle frem i klare, klingre Vover,
Naar Du, skøn Jomfru, Ordet vil udsige.

384

2.

Der er en Sø etsteds i Nordens Lande,
Hvis Bølger kruses legende og milde,
Og smukt i Sommersolens Straaler spille,
Og vugge Billedet af rige Strande.

Men pludselig, mens Alt omkring er stille,
Fra nedden røres op de dybe Vande,
Og Bølgen rejser sig med skumhvid Pande,
Som om den pidskedes af Storme vilde,

En saadan Sø min Sjæl er i det Mindre:
Snart Livets Indtryk mildt i den sig spejle,
Og Dagens Sol og Nattens Stjerner tindre;

Snart mørkner den og løfter Bølger stejle,
Og dunkle Magter rase i dens Indre.
- Siig, tør paa denne Sø Du trøstigt sejle?

385

3.

Din Attraa er den fromme, hvide Due,
Som Haabets friske Oliveblad mig rækker,
Som til et nyt og bedre Liv mig vækker,
Og vender op mit Blik mod Pagtens Bue.
Min Attraa er som Bjergets røde Lue,
Der længselsfuld sig efter Himlen strækker,
Men trindt med Sten og Aske Alt bedækker,
Og bringer Menneskene til at grue.
Ak, men den Jord, som Bjergets Ild fortærer,
Har ogsaa Blomsterpragt og Bladeskygge,
Og tunge Ax og stærke Druer bærer.
Siig, tør Du tro den skrøbelige Lykke,
Hvorunder Dybeis gridske Flamme gjærer?
Tør Du hos mig, min hvide Due, bygge?

386

4.

Dengang Odysseus om paa Havet irred,
For til sit fjerne Hjemland Vej at finde,
Da sad etsteds paa Strand en dejlig Kvinde,
Hvis Tryllesang i Aftenluften dirred.

Men hvo der lyttende paa hende stirred,
Forliste ynkelig paa Klipper blinde;
Odysseus lod sig fast til Masten binde,
Derfor Sirenen ej hans Sind forvirred.

Som Grækeren paa Livets Hav jeg krydser;
Men mig Sirenen følger paa min Snekke,
Og hendes Sang min skjulte Kummer dysser,

Og hendes Røst min gode Kraft vil vække, .
Og jeg taknemlig hendes Hænder kysser,
Thi Vej til Himlen viser hun os Begge.

387

5.

Du veed, at Du er mine Øjnes Stjerne,
Mit Øres Velklang, mine Læbers Honning,
Min Tankes Axe og min Viljes Dronning,
Mit Hjertes Heltedigt, mine Levens Kjerne,

Du veed, din Sorg er mine Strænges Dæmper,
Mens højt de klinge, naar din Sjæl sig fryder;
Du er med mig i Baaden, naar den skyder

For fulde Sejl, som naar mod Storm den kæmper.

Og som det er, saa maa det altid være.
Om Lykkens fulde Skaaler os skal rækkes,
Om Livets Nød og Kvide vi skal bære,

Om vore Vinger tidlig skulle stækkes,
Om Gud vil os en sildig Kveld beskære -
Een Lod, eet Liv, een Død maa blive Begges.

388

6.

Hvor kan det være, Tidens Tand mig skaaner,
At Bølgegangen i mit Bryst ej lægges,
At ej min Sjæl af Støv og Skimmel dækkes,
At kun mit Skæg, men ej min Tanke graaner?

At at min Ungdoms Drøm jeg ikke vækkes,
At Fantasus mig end sin Vinge laaner,
Og Haabets Himmel for mit Øje blaaner,
Og Modets Landse i min Haand ej knækkes?

Det kommer af, at Du min Sjæl opfylder:
Din Vaarsol klarer Høstens mulne Dage,
Og nøgen Mark og brunet Løv forgylder;

Din Vilje holder Tidens Magt tilbage,
Din Ungdom jeg min anden Ungdom skylder.
Du er en Ydun - gid jeg var en Brage!

389

7.

Tidt synes mig, der er ej mer at gjøre:
Mia Sang har malt, hvad i mit Hjerte lued:
Mit Ord har talt, hvad jeg i Tanken skued;
Mit Flag har ført, hvorhen det kunde føre.

Skal for en Slægt, forfjamsket og forkuet,
Jeg synge hvad jeg veed vil Ingen røre?
Og skal jeg tale for det døve Øre,
Indtil jeg snart til Taushed vorder truet?

Men naar da kjærlig mig din Arm omslynger,
Naar ved dit Bryst til Ro mit Hoved lægges,
Ej Træthed og Forsagthed mer mig tynger;

Saa voxer Modet, og min Spændkraft vækkes
Og ufortrøden taler jeg og synger,
Og skrider fremad uden at forskrækkes.

390

8.

Naar dem jeg saa', der nys var mine Lige,
Bestandig løftes højere i Vejret,
Dem, der sad stille, mens jeg brugte Sværdet,
Og for at falde foretrak at vige;

Og naar jeg da saa' Mængden maale Værdet
Blot efter Trinene paa Højheds Stige,
Og knæle for de Mægtige og Rige -
Saa har jeg stundom Magt og Glands begjæret.

Men naar saa min vildfarne Tanke vendte
Hjem til mit Hjem, det kjærlige og trygge,
Min Daarskab jeg med Ruelse erkjendte.

Nej, jeg velsigner netop Livets Skygge:
I den fandt jeg langt mer, end jeg fortjente,
Dig og i Dig et Overmaal af Lykke.

391

9.

Mit gamle Hjem nu Skovl og Spade lukker,
Og Vintrens Storm, som suser hen derover,
Opvækker Ingen mer af dem, der sover,
Kun Tanken deres blege Billed hugger;

Men om jeg stundom ser paa det tilbage,
Og i det Svundnes Strøm vemodig dukker,
Min Sjæl ej efter hvad jeg tabte sukker;
Jeg vil ej leve om de gamle Dage.

Du skaber mig et andet Hjem, Du Kjære!
Hvor der er godt at være, sødt at hvile,
Hvor Mindets Støtter Haabets Krands bære,

Hvor spæde Hænder brække Sorgens Pile,
Hvor bløde Arme lette Byrder svære,
Hvor Morgenlys fra Barnelæber smile.

392

10.

Du er det Træ, som mig sin Skygge byder;
Du er den Ranke, som min Drue bærer;
Du er det Ax, hvoraf mit Brød jeg skærer;
Du er den Blomst, hvis Duft og Glands mig fryder;

Du er den Fugl, der synger i min Stue;

Du er det Billed, som mit Øje nyder;
Du er den Sol, som mine Skyer bryder,
Og Du er Stjernen paa min Aftenbue.

Men hvad kan jeg nu give Dig i Bytte
For Alt, hvormed Du daglig mig beriger?
Ja, jeg kan elske, ære og beskytte,

Og aldrig jeg din Tro og Tillid sviger;
Det er det Hele. - Men hvad kan det nytte?
Jo længere jeg lever, Gjælden stiger.

393

11.

O, vug i Søvn din hemmelige Kummer
Ved dette Bryst, som dig imøde banker!
Øs dine tunge, smertefulde Tanker
Ud i min Sjæl, der som et Kar dem rummer!

Naar øm din Fod imellem Stene vanker,
Naar træet din Ryg sig under Byrden krummer,
Naar Livets høje Bølge mod Dig skummer,
Og angst Du tror at slippe Haabets Anker -

Saa grib min Haand! Jeg er jo ved din Side;
Det blev min Ret, som Støtte Dig at tjene;
Alt, hvad Du lider, vil jeg ogsaa lide.

Naar trofast vore Kræfter vi forene,
Vi skal med Sejr os gennem Verden stride;
To bære let, hvad Ingen aarker ene.

394

12.

Du kjender al min Svaghed og min Styrke,
Hvor langt jeg rækker, og hvor brat jeg glipper,
Hvor fast jeg holder, og hvor let jeg slipper,
Hvor der er lyst i mig, hvor der er Mørke.

Du veed, min Sjæl blev dannet af Naturen
Kun som en Husmandsplads blandt Norges Klipper;
Hist gror lidt Græs, her bølge korte Vipper,
Hist fosser Bækken frem, her stivner Uren.

Du kan mig udenad ret som en Lexe,
Hvert enkelt Træk, hver Linje skarp og lige.
Saavel som de concave og convexe.

Hvis noget Nyt endnu jeg kan Dig sige,
Saa maa det komme af, at Du kan hexe
Ny Klang i mine Toners gamle Stige.

Du kommer.

Du kommer - saa er Alting godt
Og alt det Onde glemt,
Saa er min Vraa et Marmorslot,
Og i mit Bryst har Sangens Drot
De bedste Strenges stemt.

Du kommer - saa er Himlen blaa
Og alle Skyer Guld,
Og alle Skovens Fugle slaa,
Og Høstens Mark af Blomster smaa
Er atter ganske fuld.

Du kommer - saa er Livet smukt
Og hver en Time ler;
Saa standser Intet Tankens Flugt,
Saa bærer al min Gjerning Frugt,
Og hvad jeg ønsker sker.

Du kommer - saa er Livet rigt
Og al dets Møje let:
Saa er et Legetøj min Pligt,
Min Hvile et fuldbaaret Digt.
Og Klang mit Aandedræt.

Du kommer i din Elskers Favn,
Og bygger der og bor -
Saa kjender Sjælen intet Savn,
Saa kjender Glæden intet Navn,
Og Læben intet Ord.

Da hun var tyve Aar.

Nu fylder Du de tyve Aar,
Min yndige Veninde!
Og over Grændseskjellet gaar
Til Livets Sommer fra dets Vaar,
Fra Mø til moden Kvinde.

Ifjor, da vandred Du i Drøm
Med lukte Øjelaage,
Og paa din Længsels dybe Strøm,
Som rulled ren og varm og øm,
Der laa en Billedtaage.

Da vidste Du ej ret, hvad Trang
Der voxed i dit Hjerte,
Ej hvad der i din Sjæl gav Klang,
Saa tidt din bløde Stemme sang
En Sangers Fryd og Smerte.

397

Da havde ej din Læbe sagt,
Dit Øre ej fornummet
Det Ord, hvori et Liv er lagt,
Det Ord, som har den største Magt
I Tiden og i Rummet.

Da som en Rosenknop Du stod,
En liflig Blomstergaade;
En Skjønhedsflor Du ane lod,
Men Ingen kjendte og forstod
Dit Væsens skjulte Traade.

Nu Kjærlighedens vakte Sands
Har aabnet Rosens Bæger;
Den staar med Morgenduggens Glands
Paa sine friske Blades Krands,
Og fryder og bevæger.

Din Drøm har faaet Kjød og Blod,
Din Længsel Maal og Skranke;
Og hvad kun dunkelt for Dig stod,
Og hvad Du ubesvaret lod,
Det magter nu din Tanke.

398

Dit Øje skuer stjerneklart
Og frejdigt ud i Livet;
Dets Fylde er dig aabenbar't,
Du finder ej dets Tryk for svart,
Thi Styrke er Dig givet.

Du veed nu, hvad Du vil og maa,
Du veed, hvorhen Du sigter;
Din Higen rummes i en Vraa,
Du ængstes ej for Dage graa
Og ej for tunge Pligter.

Og denne Klarhed i dit Sind,
En Klarhed uden Skygge,
Har aandet Rødme i din Kind,
Og om din Pande bredt et Skin
Af Glæde og af Lykke.

Du var saa sød udi din Vaar,
Saa blysom og beskeden;
Men dobbelt yndig nu Du staar,
Thi Kvinden Skjønheds-Maalet naa'r
Først gennem Kjærligheden.

399

Og saadan, som jeg ser Dig nu,
Jeg altid skue vil Dig;
Thi varm og trofast er min Hu,
Og saadan, som den er, har Du
Den altid fængslet til Dig.

Din Skjønheds Billed gjemmer den,
Og vil det aldrig tabe;

Om nok saa brat Du falmer hen,
Min Hu vil af sig selv igjen
Din Ungdoms Ynde skabe.

For mig Du bliver tyve Aar,
Hvor gammel saa Du nævnes;
Dit klare Blik, dit brune Haar,
Din Læbe, hvorom Smilet staar,
Skal uforkrænket levnes.

For mig Du bliver tyve Aar,
Mens jeg har Sands og Minde;
Naar Livets Vintersne os naa'r,
Du bliver, hvad Du blev i Vaar,
Min yndige Veninde.

400

Sommerliv.

1.

Husker Du den Dag endnu,
Vi for Præsten stode?
Jeg var stolt og tryg, men Du
Underlig tilmode;
Men Du sagde dog dit Ja,
Saa det kunde høres,
Og lod ved min Arm derfra
Dig taalmodig føres.

Talen, den var snart forbi,
Før vi rigtig vidst'et;
Psalmens kjønne Melodi
Af Forvirring bristed;
Gifte, som sig hør og bør,
Blev vi dog, Du Søde,
Baandet brister ikke, før
Vi er begge døde.

Brudeblussets Flammer klart
Over Løvet spilled;
Det var jo en "Broder"-Part,
Veed Du nok, af Gildet;
401 Visen jeg leverte selv
Som en Mand af Faget;
Du blev efter Ret og Skjel
Dandset ud af Laget.

Dagen skred og Aften led,
Afsked tog hver Fremmed;
Da var ogsaa Du bered
Til at skifte Hjemmet;
Christian holdt for Døren nu

Og med Pidsken smelded,
Og med stærkt bevæget Hu
Sagde Du Farvellet.

Husker Du den Morgenstund,
Da vi først var ene?
At den havde Guld i Mund
Skulde jeg formene.
Hvor om Slottets tomme Sted
Gamle Linde skærme,
Fandt vi Ensomhed og Fred
Til at gaa og sværme.

Hvor hun paa sin Smerte bar,
Danmarks unge Dronning,
Vandred nu vort unge Par
Og drak Livets Honning;
402 Snart om Fortids sjunkne Liv
Vi vemodig talte,
Snart vor Fremtids Perspektiv
Lystelig vi malte.

Husker Du, hvordan vi drog
Paa vor "Eriksgade",
Og vor Elskovsrose slog
Ud de fine Blade.
Medens til det jydsk Land
Jevnt og fort vi sejled,
Medens gennem Hedens Sand
Vore Heste snegled?

Husker Du, vi havde Sorg
Ogsaa til Forandring,
Dengang vi til Silkeborg
Naa'de paa vor Vandring?
Men deraf vor Glæde fik
Større Ro og Mildhed,
Mens den lange Dag vi gik
Om i Skovens Stilhed.

Husker Du hver dejlig Plet,
Hvor vi søgte Hvile,
Og lod Øjet, aldrig træet,
Over Dalen ile?
403 Oppe paa hver Bakkeryg
Samme Panorama,
Og en Scene lige tryk
For vor Hjertes Drama!

Nedenfor, som Skjold ved Skjold,
Blanke Søer laa der,
Himmelbjergets mørke Knold
Maatte Skildvagt staa der;
Skoven dypped snart sin Top
I de stille Vande,
Snart den klattred dristig op
Imod Bjergets Pande.

Husker Du den Aftenstund,
Vi paa Aaen sejled,
Medens Maanen, fuld og rund,
Sig i Vandet spejled?
Et Filisterkompagni
Førte lystig Ordet,
Desto tausere sad vi
To og passed Roret.

Husker Du den lille Bænk
Under tætte Grene?
Fossen strøede Perlestænk
Over Mos og Stene;
404 Søens Bølge skød sig tyst
Ind i Pyntens Skygge,
For at bære paa sit Bryst
Gjenskin af vor Lykke.

Husker Du, tilsidst vi kom
Op paa Bjergets Tinde?
For ej før at se Dig om,
Gik Du op iblinde;
At vort Land sin Storhed har
Maatte Du erklære,
Og den Mundfuld Vin, jeg bar,
Tømme til dets Ære.

Ja, vi flakke d vide om,
Og vi Meget skued,
Men jo længer frem vi kom,
Alt os mindre hued;
Udi Sjælens fulde Skaal
Alle Indtryk trængtes,
Og mod Rejsens sidste Maal
Inderlig vi længtes.

405

2.

Husker Du det Hus af "Kridt"
Med de hvide Vægge,
Hvor der var af Rum saa lidt,
Nok dog for os Begge?
Mange eje vistnok mer
Plads, men mere Kummer,
Vi veed nu: lidt Straa og Ler
Megen Lykke rummer.

Husker Du, hvordan det var
Smykt af dine Kjære?
Alt den samme Indskrift bar:
"Her er godt at være."
Alt var net og rent og hvidt,
Friske Blomster dufted,
Og den friske Søluft blidt
Ind ad Vindvet lufted.

Husker Du saa Haven, hvor
Valmuer og Malva
Stod i alsomdejligst Flor,
Ukrudt i det Halve,
Hvor en gammel runken Eg
Laante os lidt Skygge,
Mens et Græskar om vor Væg
Vandt sit Bladesmykke?

406

Dig var Dagen der ej kort,

Men for mig desmere,
Thi jeg maatte daglig bort
For at redigere;
I et Gry og i en Kveld
Livet sammentrængtes,
Da betalte vi vor Gjæld
Fra den Tid, vi længtes.

Husker Du, vi vandred om
Tidt i Aftensvale?
Mangen Tanke, som var stum,
Lærte da at tale;
Mens vi delte Haab og Frygt,
Tvivl og Sorg og Gammen,
Vore Sjæle frit og trygt
Voxede sig sammen.

Husker Du den Morgen, da
Vi saa skulde flytte?
Det var tungt at skilles fra
Denne lille Hytte.
Vi vil elske den, min Viv,
Alle vore Dage,
Thi et Stykke af vort Liv
Lod vi der tilbage.

407

Vuggevise.

Nu skal Du kjønt Dig putte ned
Og lukke Øjnenes Laage!
Imens Du sover, Du jo veed,
Din Moder vil over Dig vaage.
Du er den Første, som jeg bar
Til Livet med Angst og Smerte,
Derfor er Du en Skat, jeg har,
Den dyreste for mit Hjerte.

Nu skal Du sove fast og trygt
Og drømme Drømme saa smukke!
Der er en Jacobstige bygt
Fra Himmerig ned til din Vugge;
Ad den Guds Engle komme ned
Og lære Dig deres Lege,
Og vise Dig en Herlighed,
Som Barnet engang skal eje.

Nu skal Du sove godt og sundt
Og vinde Nemme og Kræfter,
Og trippe snart i Stuen rundt
Og nynne mig Sangene efter!
408 Og engang skal Du se Dig om
I Verden og Kundskabs Rige,
Men altid blive god og from,
Og altid min egen Pige.

Vil Du elske mig?

Vil Du elske mig, naar Dagen lider,
Og dens Sol er bleven kold og mat;
Naar den dunkle Skygge fremad skrider,
Og bebuder, der er kort til Nat;
Naar min Fod er træt, og mine Hænder
Synke magtesløse i dit Skød;
Naar mit Øje sig mod Himlen vender,
Bedende om Enden paa min Nød?

Vil Du elske mig, naar hvad jeg loved
Viser sig at være ufuldbragt;
Naar det ses, at Hjerte mer end Hoved
Har jeg havt, og mere Mod end Magt;
Naar jeg vrages som en rusten Klinge,
Nu for sløv, men engang altfor hvas,
Og den store Hob kun agter ringe,
At jeg dog engang har fyldt min Plads?

409

Vil Du elske mig, naar disse Sange,
I hvis Bølgegang mit Hjerte slog,
Og som derfor rørte Hjerter mange,
Og som først din Attraa til mig drog;
- Naar de over andre Toner glemmes,
Og en yngre Slægt for dem er døv;
Naar de i den trykte Bog kun gjemmes,
Som paa Hylden staar, bedækt med Støv ?

Vil Du elske mig, naar jeg har fundet
Hvilen, som mig dette Liv ej gav;
Naar det Maal, min Stræben her har vundet,
Er en Tue Jord, en ukjendt Grav?
Vil Du vore Børn da trofast lære,
Hvem jeg var, hvorfor jeg trofast stred?
Vil Du mig i kjærligt Minde bære,
Til Du ved min Side lægges ned?

410

Georg Aagaard.

Naar Stormen fælder den gamle Eg,
Som længe luded mod Jorden,
Men forhen skærmed de Stammer, der steg,
Mod Uvejrets Magt og mod Straalernes Leg
Som trofast Hyrde for Hjorden -

Da blandes i Smerten ved dens Forlis
Erindringens Glæde og Tak og Pris;
Opfyldt dens Skæbne er vorden.

Naar Lynet splintrer den ranke Bøg
Med Kronens løvrige Smykke,
Som gjcnlød af Menneskers Glæde og Spøg,
Af kvidrende Finke og kukkende Gjøg,
Og spredte saa klar en Skygge -
Da gaar gjennem Skovens Sal der et Suk,
Paa Blade og Blomster staar Sorgens Dug;
Da mørkner Tilværelsens Lykke.

Og saadant et Træ var Han, som sank,
Før Livets Middag var runden;
Hans Adel var ægte, lians Skjoldring blank,
Hans Hu som hans Tanke frejdig og frank,
411 Og ærlig - det var han til Grunden.
Enhver, som saa' ham i Øjet ind,
Fandt Barnets glade og rene Sind
Med Mandens Alvor forbunden.

Han havde det danske Hjertelag,
Saa sorgløst og varmt tillige;
Stod Danmarks Ære og Folkets Sag
Paa Spil - saa toned han Begges Flag
Og kunde sin Pligt ej svige;
Var Faren ovre, saa fo'r han i Mag,
Saa kjendte han ikke til Had og Nag,
Og saa lod han Fem være lige.

Faa Uger - og Vaarens jublende Bud
Hidbæres paa Fuglevingen;
Da axler vort Land sit blommede Skrud,
Da spirer alt Liv, da springe de ud,
De Skove om Iselingen;
Men Øjet, det milde, som femti Aar
Fast saa dem grønnes, i Taarer staar, -
Der mangler et Træ i Ringen.

Det fejreste Træ, som op imod Sky
Bar Haabets og Fremtidens Farve,
Som loved de Ympet end længe Ly,
Det springer ej ud med Skoven paany,
412 Det er kun en livløs Larve;
Men der, hvor det stod, hvor Pladsen er tom,
Der aabner Guds Himmel sit lyse Rum;
Den monne forvist han arve.

Der skulle de samles, frie og fro,
Med hannem engang hans Kjære:
Det Haab, som med Kjærlighed og med Tro
Er voxet op i hans Fædrene-Bo,
Skal hjælpe dem Savnet at bære,
Skal lære i Livets bittreste Ve
At sukke ydmygt: "Guds Vilje ske!
Højlovet hans Navn skal være!"

Anna Nielsen.

Det høje Nordens Sangmø staar og græder
Og hyller sine rene Træk i Flor:
Den Røst, som lifligst tolked hendes Hæder
For Danmarks Folk, har talt sit sidste Ord;
De skønne Skikkelser, hvis lange Række
Hen over Scenen skred i Sejersglands,
Dem skjuler nu for evig Gravens Dække ;
Hun, som har skabt dem, bær sin sidste Krands.

413

En Sum af Indtryk, fyldige og klare,
Er Alt, hvad hendes Kunst har efterladt;
Men den skal hendes Samtid tro bevare,
Og Hver, som ejer den, han har en Skat;
En Skat, som ikke Møl og Rust fortærer,
Som ej med Døgnet's Vexel smelter ind;
En Skat, som altid samme Rente bærer,
Et luttret Hjerter, et opløftet Sind.

Hvad var da denne Magt, som Hendes Minde
Har gjort saa rigt, saa fattigt hendes Savn:
O, det var den: hun var en ædel Kvinde
Af Liv og Sjæl, og ikke blot af Navn;
Og dette Liv hun aanded i hvert Billed,
Og denne Sjæl hvert Træk hun stemple lod;
I alle Skikkelserne, hun fremstilled,
Randt hendes eget varme Hjerteblod.

Fordi hun kunde ned i Dybet dykke
Af Valborgs og af Signes Kjærlighed;
Fordi hun kunde rumme Julies Lykke,
Og kunde maale, hvad Elvira led;
Fordi hun var en Dronning af Guds Naade
I Følelsernes vide, dunkle Land, -
Derfor hun kunde Kunstens Runer raade,
Derfor hun gjorde Illusionen - sand.

414

Ja, Sandhed var det Maal, som gjennem Skinnet
Hun stræbte efter i sin skønne Kunst;
Mens Mængen snublede, af det forblindet,
Mens Mængen ledtes vild af Mængdens Gunst,
Gik hun, ydmyg og stolt, sin lige Bane
Med mandig Vilje og urokket Mod;
Og Mængden syntes undrende at ane
Den Stræbens Værd, den ellers ej forstod.

Men Hun, som i den kulne Høst holdt friske
De rige Krands fra sin Ungdoms Maj,
Hun hørte gjennem Mængdens Jubel hviske
Et Budskab fra det Liv, som visner ej;
Af denne Verdens Ros og Møje trættet,
Hun længtes efter Fredens stille Land.
N u har hun vundet, hvad der er forjettet,
Den Herlighed og Ære, som er sand.

415

Nikolai Peter Nielsen.

Jarl Hakon sover i den sorte Kiste,
Og Nordens store Helteold er lagt
Med ham til Hvile der. - Han var den Sidste,
Der kaldte den til Liv ved Kunstens Magt;
Den Sidste, i hvis Skikkelse den præged
Sin Manddomsstyrke og sin Ungdomsglød;
Den Sidste, i hvis Stemmes Malm den lød,
Og Nutids Slægter løfted og bevæged.

Var han en Kunstner stor? Var han en mindre?
O, lad Kritiken tie ved hans Grav!
Er det ej nok, taknemlig at erindre
Hvad af sit Overflod hans Snille gav?
Endnu engang at samle i et Billed
Hin fulde Kraft, hin Følelsernes Ild,
Som lued gennem Alt, hvad han fremstilled,
Og baned Vej til Hjerterne hans Spil?

Hans Stemme var den Lur, som Oehlenschläger
Behøved for at vække Folkets Sands;
Hans Læbe var det gyldne Festens Bæger,
Hvor Sangens Drue sprang med dobbelt Glands:
416 Hans Styrke var den Hammer, som forklaret
Lod Tankens Skabning gaa af Stenen frem;
Hans Hjerter var det Spejl, som aabenbared,
Hvad der endnu laa skjult i Ordets Gjem.

Og hvis der risler Marv i Folkets Arme,
Hvis Kraft til Handling bæver i dets Haand;
Og hvis dets Hjerter rummer ædel Varme,
Hvis høje Tanker voxe i dets Aand;
Og hvis med løftet Pande det vil skride
Imod sin Skæbnes mørke Kiming frem;
Hvis det vil mandig stride, modig lide,
Til frit og frelst det har sit skjønne Hjem; -

Saa har ej heller Han forgjæves levet,
Om end med Strømmen gled hans lette Baad,
Saa skal hans Navn paa Danmarks Skjold staa skrevet
Blandt Deres, som har øvet større Daad;
Thi han har været med at pløje Jorden,
Og han har været med den Sæd at saa'
Hvis modne Ax til Næring skal forslaa
For Folkets friske, sunde Liv i Norden.

**Oscar den Første.
(8de August 1859.)**

Nu aabnes Riddarholmens Kongebolig,
Hvor Døden holder Hof og Mindet Dom;
Hvor megen Sjæleangest sover rolig,
Og Maalet staar for mangen Stræben tom;
Hvor Usselhed er lagt ved Storheds Side,
Graahærdet Kløgt ved Tant og Børneleg,
Den myge Stengel ved den stærke Eg
Og haardfør Manddom mellem Kvinder blide.

Nu aabnes denne Hal, hvor Sveas Ære
Har i Aarhundreder holdt Riddervagt
For hvad det bar af Navne folkekjære,
Af Heltegjerning og af Herskermagt.
Mens fra det slanke Taarn Ligklokken ringer,
Den tause Skare bølger sig derind
Med Sorg ej blot i Mine, men i Sind; -
Sin Drot til Hvile Tvillingfolket bringer.

Hvo var han? Ejer hele Ættelængden
Af Sveakonger ingen Ros som hans?
Steg som en Gran paa Fjeldet over Mængden
Han ved sin Herskeraand, sit Snilles Glands?
418 Fløj som et Meteor han gennem Tiden,
For vanfør Slægt et blodigt Tugtens Ris?
Kom han fra Valen hjem med Sejrens Pris,
Og styred vældig, hvad han vandt i Striden?

Har, som den Største under Marmordækket,
Han Troens Frihed kjøbt for eget Blod?
Har som hin "unga hjelte" han forskrækket
En kraftløs Old ved eventyrligt Mod?
Har han befæstet en forfalden Trone
Ved Lovens Støtte og ved Magtens Bolt?
Har som sin Fader Skæbnens Hjul han holdt,
Og af en enkelt gjort en dobbelt Krone?

Nej, han har kun kjendt Fredens gyldne Dage,
Og kun udført dens nøjsomme Bedrift;
Ej mange Blade har hans Kongesage,
Paa intet af dem læses blodig Skrift.
Han har kun staaet med Gevær paa Skulder,
Som Vagt for Norden og dets Grændseled,
Og stræbt med venligt Sind og ærligt Med
At fjerne og at dæmpe Kampens Bulder.

Han har ej spundet egennyttig Rænke,
Og ej strakt efter Næstens Gods sin Haand;
Og aldrig har han smeddet Bolt og Lænke,
Men vel med Lempe løst forrustne Baand;
419 Han har ej sat i Kronen nye Stene,
Men han har dulgt Metallets kolde Glands,
Og slynget om den gyldne Ring en Krands
Af Egeblade og af Blomstergrene.

Og hvad skal Saga veje, om ej Manden,
Hans Hjertelag, hans Tankes frie Flugt,
Det, han ej tog paa Borg hos nogen Anden,
Men af sit eget Forraad har forbrugt?
Om han blev baaret frem af Lykkens Vinde
Og løftet højt af Hændelsernes Spil -
Kortsynet Samtid kan det lede vild,
Men ikke Efterverdnens Syn forblinde.

Lad ham, der gjemmes nu i Egekiste,
Da have fejlet meget eller lidt;
Lad ham ha' villet fremad heller liste,
End ile mod sit Maal med raske Skridt;

Lad ham ha' standset foran mangan Skranke,
Ja være sejlet vild paa Tivlens Hav;
Han var dog - det skal siges ved hans Grav -
En Konge med et Hjerte og en Tanke.

Han elsked Mennesket; han saa' en Broder
I Vadmelsoften som i Fløjelsskrud,
Og æred Præget af den fælles Moder
Selv der, hvor det var næsten slettet ud.
420 Fra Livets høje, solbelyste Tinde
Han saa' ned i dets mørke, trange Vraa'r
Samfundets skjulte Brøst og dybe Saar
Og vilde Lægedommen for dem finde.

Han saa' igjennem Fængslets tykke Mure
Den skumle, trodsige, fortabte Hjord,
Som stængtes der, lig vilde Dyr, i Bure
Og drev hinanden frem i Lastens Spor;
Han saa' Fordærvelsen af Straffen vælde,
Og Brøden voxte op af Lovens Bud; -
Hans Mildhed soned gammel Haardhed ud,
Og Haabet lyste i den dunkle Celle.

Han saa' en giftig Slange bo og bygge
Ved mange Hytters tomme Arnested,
Og sluge Mandens Løn og Kvindens Lykke,
Og suge Slægtens Styrke, Led for Led;
Da flokkedes hans bedste Mænd paa Tilje,
Og manget sandt og kjærligt Ord blev talt,
Og Fristelsernes Overmagt blev kvalt
Ved Lovens Magt og Kongens ædle Vilje.

Og skjønt han fødtes fjernt i Sydens Dale,
Hvor Druen modnes, og hvor Pinjen gror,
Og skjønt han nemmed fremmed Sæd og Tale,
Før han blev plantet om i højen Nord,
421 Saa voxed han dog fast til denne Stamme,
Dens Marv og Saft gik over i hans Blod.
Hans Hjerte trak sin Næring fra dens Rod,
Og elsked Norden med en Sydbos Flamme.

Han elsked dette Klippeland, hvis Tykke
Paa een Gang er saa fattigt og saa rigt;
Hvis Vinter er saa lang en Natteskygge,
Hvis Sommer er et kort, men dejligt Digt;
Hvor Malmens blanke Aare gror i Bjerget,
Men Dalens Jordbund giver sparsomt Brød;
Hvis Folk, med Øjet lyst og Kinden rød,
Har Kraft at smedde og at svinge Værget.

Han elsked disse Folk, hvis Spir han førte,
Som deres ægte, førstefødte Søn;
Hans Tanke, Hu og Gjærning dem tilhørte,
Og deres Kjærlighed han fik i Løn;
Han elsked deres Sindelag og Tale,
Og leved deres Liv i egen Borg;
Han delte deres Glæde, deres Sorg.
- Nu sørge de for ham, som er i Dvale.

Han elsked deres Skat af store Minder,
Som de har gjemt i Saga og i Sang,
Om raske Idrætsmænd og ædle Kvinder,
Som skabte Nordens Magt og Ros engang
422 Han elsked Haabet, Oldtids Minder vakte
Igjen i hver en stolt og mandig Sjæl,
At Nordens Stamme, naar den vil det selv,
Kan nu og altid egen Skæbne magte.

Han saa' en Trang hos Nordens Ungdom fødes,
En hellig Følelse, en Broderaand;
Han saa' dem længes, drage ud og mødes,
Og jublende forenes Haand i Haand;
Han saa' dens Bauner højt mod Himlen stige
Fra Norges Fjelde, som fra Fyrisval;
Han saa' den lyst i Fred fra Kundskaabs Hal,
Og døbt i Blod ved Thyras brystne Dige.

Da rørtes Kongens Hjerte, og hans Tanke
Sprang som en rustet Pallas frem deraf;
Da skued han udover Livets Skranke,
Udover Døgnets Dont og Nuets Krav!
Da saa' han Nordens Fremtid herlig grundet
Paa Folkenes, gjenfødte Broderaand;
- Da rakte han sin kongelige Haand
Til trofast Broderforbund over Sundet.

Den blev ej greben, og sank mat tilbage.
Det var hans sidste Kraft, hans sidste Syn;
Thi Kongers Konge havde talt hans Dage,
Og Dødens Mørke daled paa hans Bryn.
423 Som Moses Grændsebjergtet kun han naa'de
Og skuede Forjettelsernes Land;
Han skulde kun betræde Ørknens Sand,
Og Nordens Fremtid er en uløst Gaad.

Lad Kræmmerkløgt nu kalde ham en Drømmer,
Lad harsk og skimlet Visdom vrage hans;
Historien kommer efter os og dømmes,
En rækker den en Ferle, En en Krands.
Ve den, som sov, naar Morgenklokken ringed!
Ve den, som spildte Øjeblikkets Gunst!
Men Den har ikke været til omsonst,
Hvis Sjæl en mægtig Tanke har bevinget.

Jer, Nordens Ungdom, stævner jeg til Møde
Om Kisten, der er baaret hen idag!
I, som af Broderaandens Luer gløde,
I, som vil aldrig svigte Nordens Sag,
I, som har set hans høje, aabne Pande
Og lyttet til hans milde, varme Ord,
Og taget det igjen i Jubelkor:
"Strid er umulig mellem Nordens Lande," -

I skal hans Minde holde højt Ære!
Hans Grav skal være Jer et Valfartsted!
Hans Tanke skal I ud i Livet bære,
Og lægge i dets Agre ned som Sæd!
424 Da skal den spire op, naar Solen stiger,
Og skyde højt, af tunge Kjerner fuld,
Og modnes, og bedække med sit Guld
Hver Tue og "hvert Fjeld i Nordens Riger!

Lad Hvælvingen da lukkes, hvor han sover,
Den trætte Svea- og Normannadrot!
Mens Tiden gaar sin stride (rang derover,
Det skal ej glemmes, han har ment det godt.
Er ej hans Vilje altid Gjerning vorden,
Har ej hans Gjerning altid baaret Frugt,
Sandt er det dog: da Oscars Liv var slukt,
Da var en ædel Fyrste tabt for Norden.

Til Kongen. (6te Oktober 1861.)

„ V ær hilset, Konge, og velsignet Aaret,
"Der aabner sig med denne Morgens Skær!
"End længe vorde Livet Dig beskaaret?
"Og aldrig falde Kronen Dig for svær!"
- Den Bøn idag mod Himlen bliver baaret
Af mange tusind Læber fjern og nær;
Thi Ingen mellem alle dine Lige
Er mer, end Du er, elsket i sit Rige.

425

Det veed Du alt, det har Du tidt erfaret
I Fredens Dage som i Farens Stund;
Men veed Du og, hvori det har sin Grund?
Har Dig dit eget Hjerte det forklaret?
Har Du forundret spurgt og faaet Svaret
Af egennyttig Smigers sledske Mund?
Har man Dig sagt, Du større var og bedre
End alle dine oldenborgske Fædre?

Selv om saa var, tror Du da Kjærlighed
Er Højheds Livdrabant og Storheds Slave?
Har Du ej Had og Nag og Nid set gnave
Saamangen Sjæl, til herlig Daad bered?
Det gyldne Æble falder ikke ned
I Skødet paa Enhver, som vil det have;
Derfor er det saa kosteligt at naa,
Fordi det er en Lod, som times Faa.

Du gav os Frihed, hel og ubeskaaren;
Du delte broderlig med os din Magt;
Du gjorde det, da Tiden var fuldbaaren,
Da Folkets Aand var op af Dvale vakt.
Henover Sletten gik et Pust af Vaaren,
Da blev din gode Sæd i Jorden lagt,
Og blandes Regn og Solskin i vor Sommer,
En herlig Høst forvist engang der kommer.

426

Og dog Taknemligheden er alene
Ej Rod og Kilde til vor Kjærlighed;
Thi hist og her din Sæd faldt mellem Stene,
Og et og andet Korn blev trampet ned.
Du veed det selv, der Mange er, som mene,
Vor Friheds Grundvold lagdes altfor bred,
Og Mange, som med frejdig Hu har brugt'en,
Vil yde Takken først, naar de se Frugten.

Men Eet der er, som klarer hele Sagen:
Du føler, Du af Folkets Kreds er Een,
En Mønt med Landets eget Stempel slagen,
Kjød af vort Kjød og Ben af vore Ben,
Mens vi har intet Brev paa at faa Magen
Til Dig i Nutid eller Fremtid sen.
Du og dit danske Folk - vi hænge sammen
Som Blomst og Stilk, som Granens Spids med Stammen

Hvad hist din Svaghed blev, er her din Styrke:
At os Du hører til med Sjæl og Skind,
At ingen fremmed Guddom Du kan dyrke,
Og aldrig vende bort fra os dit Sind.
Om Tider skulle komme nok saa mørke,
Og Skuden tumles rundt af Hvirvelyind,
Du ser ej efter udenbords Lanterner,
Men tror paa os og vore fælles Stjerner,

427

Om vi skal frelses eller gaa i Kvag,
Een Skæbne, lige Kaar vi friste Begge:
Skal vi beholdne ind i Havnen lægge,
Saa vajer over os dit Kongeflag;
Men om den vrede Sø vor Kjøl skal brække,
Saa gaa tilbunds vi sammen med vort Vrag;
Den første Stump, som synker da i Fraade,
Er Kronen, som Du bærer af Guds Naade.

Saalænge som Du lever, kan vi haabe,
Fordi Du er med os, ihvor vi gaa,
Fordi vi bag din kongelige Kaabe
Kan høre Folkeviljens Pulse slaa.
Derfor vi Vagt omkring din Trone staa,
Derfor saa højt og tidt dit Navn vi raabe,
Derfor vi elske Dig saa fuldt og sandt,
Fordi dit Liv - det er vor Fremtids Pant.

Saa lægge Gud da Aar til dine Dage,
Frugtbare Aar for Dig og for dit Land,
Hvori de Spirer styrkes, som er svage,
Og Sæden voxer over Furens Rand;
Hvori det bliver gjort, som staa tilbage,
Og vort forslagne Skib ført ind mod Strand;
Hvori vor Hyttes brystne Vægge rejses,
Og Sejerskrandsen paa dens Mønning hejses!

428

Ja, gid Du leve længe, for ihærdigt
Paa dit begyndte Værk at tage fat,
Saa det maa staa der, Dig og Folket værdigt,
Før Du maa synke ned i Gravens Nat;
Saa Rigets Dannevirke vorder færdigt
Og trindt med Friheds stærke Slægt besat;
Saa fremmed Naade ej dit Land behøver,
Fordi det har til Rygstød - Nordens Løver!

Har Du naa't det, da, Konge, kan Du glad
I Roskilds Hvælving Dig til Hvile lægge;
Thi Ingen i den oldenborgske Rad
Skal da dens sidste Mand med Skygge dække.
Da bli'r din Tid vor Sagas gyldne Blad,
Da skal dit Navn til Evigheden række,
Og naar det nævnes, nævnes det i Lag
Med Fru Margrete og Kong Atterdag.

429

Prolog,

fremsagt paa det kgl. Theater i Stockliolm den 5te og 7de Maj 1856 af N. P. Nielsen.

Jeg bringer Hilsen hid fra Danmarks Land
Og Folk, fra Eders gamle Stammefrænder,
Mod hvem I tidt har kæmpet, Mand mod Mand,
Med hvem I nu gaa Haand i Haand som Venner.

Ja, Tiden er forandret til det Bedre!
Hvis de stod op af Graven, vore Fædre
Med deres Kiv og Strid og Had og Trods,
Saa vilde de vist knap gjenkjende os,
Som nu ej mer hinandens Lande gjæste
Med Ild og Sværd, med Staal og Stang,
Ej komme for at bryde Borg og Fæste,
Ej for at trampe Kornet ned paa Vang.

Vel er endnu ej Vikingaanden slukt,
Endnu den spænder Sejlet ud til Flugt
Og Bytte sig paa Broderkyster henter ;
Men Byttet - det er Fryd og Jubelraab,
Er trofast Haandslag, er et herligt Haab.
Og Vikingerne - lystige Studenter.

430

Nu kan I rejse for "Kung Carl" en Støtte
Der, hvor han for den norske Kugle blødte;
Thi ingen Normand skal forbi den gaa,
Som ej med Ærefrygt ser op derpaa.
Nu kan for Carl den Tiende I bygge
Et Mausoleum hist ved Store-Belt -
De danske Mø'r det skal med Blomster smykke.
Og om vi hugge Navnet paa vor Helt
I en af Dynakilens nøgne Klipper,
Hvad heller udi Carlstens haarde Vold,
Sit Hoved blotte vil den svenske Skipper,
Naar han fra Søen staver: "Tordenskjold?"

Thi Alt, hvad vore Fædre har bedrevet,
Om det var skjønt og herligt, godt og stort,
Om de har Synd og blodig Uret gjort -
Alt er det nu et Fælleseje blevet;
En Arv, som er vor Stolthed og vor Ære,
Vor Trøst og Støtte og vor Visdomslære;
En Arv, som varsler godt om Fremtids Kaar,
Naar ret at bruge den vi kun forstaar.

Og som det nu er, maa det altid blive!
Det Broderbaand er stærkt, hvoraf vi bindes,
Og ingen Magt paa Jorden skal der findes,
Som magter fra hinanden os at rive

431

Og stille Nordens Folk i blodig Strid,
Som det er sket i den henfarne Tid.
Lad onde Dage komme, om de skulle,
Lad Verdensstormen med sin Vinge slaa,
Og Tidens Hav i høje Bølger rulle -
Vi trende Folk tilsammen skulle staa

Paa samme Side, under samme Flag
Og slaa for Friheds og for Retfærds Sag.

Tro ej, at vi har glemt paa Danmarks Slette,
At sidste Gang, da Hejmdalshornet lød,
Da, fuld af Overmod, Germaniens Jette
Igennem Thyras brystne Gjerde brød,
Da strømmed ned til os en Ynglingskare
Fra Sveas "Kullar" og fra Norges Fjeld,
For at betale Broderhertets Gjeld
Og dele med os Ære, Kamp og Fare!
Tro ej, at vi har utaknemlig glemt,
At mange af dem Døden for os lede.
At mungen af dem under Muld er gjemt
Paa Fredericias Mark, paa Isteds Hede!

Men tro, at, dersom "Grannen uti Øster",
Hvis venstre Haand fornys blev hugget af,
Sin gridske Højre over Ålands Hav
Engang udstrække vil mod Eders Kyster,
432 Da skal det Samme vorde gjort igjen;
Da skal paa Fyrisval vor Ungdom møde!
Da skulle Sønner af Rolf Krakes Mænd
Strø deres Blod, hvor han sit Guld udstrø'de!

Jeg bringer Hilsen hid fra Axels Havn
Til denne Stad, som Birger Jarl har grundet,
Fra Dronningen, der bader sig i Sundet,
Til Kongeholmen i Mælarens Favn.
Man skal ej vise let saa megen Hæder
For Troskab imod Konge og mod Land,
Ej Byer let, der har saa godt holdt Stand,
Hvergang det gjaldt - som Nordens Kongestæder.

Hvor Stockholm nu har udbredt sine Gader,
Der bed den oldenborgske Stammes Fader
I Græsset for Sten Stures tunge Sværd.
End staa om Kjøbenhavn de samme Volde,
Som engang udi Vinternætter kolde
Brat standsede Carl Gustafs Heltefærd.

Har Kirstin Gyldenstjerne mandig holdt
Paa Stockholms Slot imod Tyrannens Svende;
Nu - Fra Filippa lod ej mindre stolt
Den lybske Flaade hjem med Skamme vende.

433

Hvor ofte har i Sverigs Nød og Smerte
Ej Stockholm Frelsens Lod i Skaalen lagt?
Hvor tidt, naar Danmark var i Vaande bragt,
Slog i dets Hovedstad ej Folkets Hjerte?

Og gjaldt det Modstand mod en indre Magt,
Var Aandens Liv og Friheden i Fare,
Gjaldt det et vundet Fremskridt at bevare, -
Stod begge Stæder lige trofast Vagt.

De er et Par, Naturen selv har dannet
Til Herredom blandt Stæderne i Landet,
Med gammel Herkomsts adelige Træk,
Som Nutids raske Strøm ej skyller væk,
Med stolte Minders og Bedrifters Sum,
Med Nationalitetens Helligdom.
Et Diadem om Panden Begge bære,
Der straalere Fremtidshaab og Fortidsære.

Fra Holbergs og fra Oehlenschlägers Scene
Jeg bringer endelig en Hilsen med,
Som jeg frembære maa paa dette Sted.

Enhver af Eder veed jo, at den Ene,
At Ludvig Holberg har os efterladt
En uforgængelig, en sjelden Skat,

434

Et Panorama af hans egen Tid,
Et Farvespil af Lune og af Vid,
Et Hulspejl, hvori Nutids Daarskab ser
Sig selv forklædt i gammel Dragt og - ler.

Enhver af Eder veed, at med den Anden,
Med Adam Oehlenschläger er opstanden
Af Graven Nordens gamle Helteæt;
At Hakon, Hagbart, Palnatoke, Bue
I Sjælens Højhed og i Kraftens Lue
Ved ham er gangne over Scenens Bræt.

Nu - denne Scene var engang mit Hjem;
Der har jeg længe været En blandt dem,
Som ved en anden ædel Kunst fremstilled
Det alt af Digtekunsten skabte Billed,
Og gav det Liv og Legem, Blik og Stemme,
Saa det blev dobbelt klart for Folkets Nemme.

Om det mig lykkedes - jeg ikke veed;
Derom min Samtid give maa Besked.
Det veed jeg kun, at mine Landsmænds Gunst
Mig har gjort dobbelt kjær og rig min Kunst.

435

Hvis denne Gunst mig maatte hid ledsage
Til Eder, ædle Frænder af mit Folk;
Hvis I med venligt Sind mig vil modtage
Som Kunstens Tjener, Poesiens Tolk;
Hvis Tankerne, der bæres af min Stemme,
Hvis Ordene, der leve ved min Røst,
En Gjenklang finde maa i Eders Bryst,
Saa vil jeg tro mig her at være hjemme.

Sebastopols Fald.

Bølge, som skummer i Sorte Hav,
Hører Du det? Sebastopol falder!
Dronningen, Czarens Vælde Dig gav,
Synker i Grav;
Luerne lege i hendes Haller.
Muren, som loved et evigt Værn,
Smuldres af Ødelæggelsens Jern;
Flaaden, som braskende paa Dig flød,
Søger sin Frelse i dit Skød.

436

Folk, som forliste Frihed og Magt,
Hører I det? Sebastopol falder!
Eder er Offret og Varselet bragt;
Giver nu Agt!
Fortid og Fremtid paa Eder kalder.
Bjerget, som stemmed Jert Aandedræt,
Ruller sig bort som en Taageplet;
Kæmpen, som slog Jer i Bolt og Baand,
Mister idag sin venstre Haand.

Fyrster og Herrer med Trællesind,
Hører I det? Sebastopol falder!
Ser Trikoloren paa Malakoffs Tind!
Frihedens Vind
Vifter, hvor Slavernes Dødssuk raller.
Klippen, hvorpaa I har bygt Jert Hus,
Er kun en Dynge troløst Grus;
Guden, for hvem I har bøjet Knæ,
Er kun en Klods af raaddent Træ.

Endelig kommer Afgjørelsens Stund,
Opsat saa tidt og ventet med Længsel.
Aaret er alt løbet ud sin Rund,
Bringende kun
Vexlende Kamp og vexlende Trængsel.
437 Udenfor lejres den fribaarne Hær,
Fjern fra det Maal, den dog er saa nær;
Indenfor Slaven taalmodig har lidt,
Kæmpende trofast Skridt for Skridt.

Tusind Kanoners dumpe Røst
Sjunger Belejringens Iliade;
Rig er Valkyriens blodige Høst,
Hende til Lyst
Mennesker falde som visne Blade.
Bomber i gnistrende Ildtalar
Mødes i Luften med Bud og Svar:
Rastløs forfølger Kampen sit Maal
Dybt under Jord med Svovl og Staal.

Klokkerne ringe: - Sebastopol
Er det, de ringe idag til Graven.
Det er Signalet: Klokken er tolv,
Malakoffs Vold
Entres af Løvens Halvbroder, Zouaven.
Pludselig staar han paa Værkets Rand,
Og hvor han staar, der holder han Stand;
Flux er han inde bag Voldens Krands,
Og hvad han tager engang, er hans.

438

Blodbadet raser til sildig Kveld;
Britten maa vige ud af Redanen,
Rundtomkring Trommen hvirvler Rappel,
Malakoffs Hvælv
Smykkes alene af Sejersfanen.
Men det er nok - den Tryllering brast,
Hvorved Barbarernes Magt var fast;
Natten opfylder, hvad Dagen har drømt,
Morgenen viser Sebastopol røm't.

Ja, det er sunket i Flammernes Sø!
Gjenskinnet klarer Europas Himmel,
Haabet oplives paa Fastland og Ø,
Frihedens Frø
Skyder sin Stilk gennem Skarn og Skimmel.

Men hvo der trives ved Uret og Vold,
Skælver af Angst bag Harnisk og Skjold,
Skælver for Tugtelsens Tordenskrald,
Skælver for sit Sebastopols Fald.

439

Dannevirke.

Der sad en Dronning paa Jellinggaard,
Saa lys og liflig som Sol i Vaar,
Saa from af Hjerte, som klog og snild,
Saa stærk af Vilje, som blød og mild;
Ved Folkets Vugge en Moder øm,
Som saa' dets Skæbne forud i Drøm,
Som næred det ved sit varme Bryst,
Og var i Fare og Nød dets Trøst;
Hvis Omhu havde dets Hjem beredt
Og lært det føle, at det er eet;
Hvis klare Syn og hvis vise Raad
Det samled først til en fælles Daad. -
Nu er forgangne ni Hundred Aar,
Og ofte skiftede Folket Kaar,
Og ofte værged det slet sin Arv.
Og ofte vidste det ej sit Tarv;
Men ikke har det sin Moder glemt,
Hvis Støv i Jellingehøj er gjemt;
440 Og ingen Dronning har Danmark havt,
Om hun var kjærlig og from og god,
Om hun end styred med Mandens Kraft,
Hvem Folket elsker som Dannebod.

De danske Kæmper i Viking fo'r,
Og Trælle dyrked den fede Jord,
Og Kvinder raadte for Hus og Hjem,
Og Dronning Thyra sad fremst blandt dem.
Da tyktes Saxerne det var bedst
At være Jydens ubudne Gjæst.
De mylred ind i det aabne Land
Og fore fremad med Mord og Brand.
De fyldte Pose, de fyldte Sæk,
Og hasted atter med Byttet væk,
Før Vikingskaren tilbage kom;
At møde den de ej skøtted om.
Da lued Dronningens Kind af Harm,
Og Hjertet blødte i hendes Barm,
Og Tanken glimted i hendes Sjæl,
Og Raad hun plejede med sig selv:
"Se, Gud har sat om det danske Land
"En Vold af Bølger, en Mur af Vand,
"Som nok skal holde i Farens Stund,
"Mens Vikingstammen staar frisk og sund.
441 "Mod Syd kun fattes det Hegn og Led;
"Der aabner Vejen sig jevn og bred
"For graadig Fjende og troløs Ven.
"Men jeg vil stoppe det Gab igjen.
"Hvor ingen Bølge mod Stranden slaar,

"Og ingen Strøm imod Havet gaar,
"Der vil jeg dæmme med Sten og Jord.
"Hvor Jylland sænker sin brede Aas
"Mod Vestens Sumpe og Sliens Fjord,
"Der vil jeg lukke med Bom og Laas."

Saa vide ginge de Herrebud:
"Til Vaar maa Viking ej drage ud.
"Hver førlig Kæmpe, hver Bonde fri,
"Om han bor nær eller han bor fjern,
"Skal møde Dronningen Vest for Sli,
"Og hjælpe hende at bygge Værn!"
Og Alle gjorde de, som hun bød.
Saasnart det vaared, og Isen brød,
Fra Skaanes Kyster og Danmarks Ø'r
De Snekker iled for bliden Bør,
Og Jyden ikke tilbage stod,
Men han red ud paa sin Ganger god.
Og Angelboen ej hjemme sad,
Men aged efter med Øl og Mad.
442 Og der de naa'de til Stevnet frem,
Da var alt Dronningen der før dem.
Hun flux forklarer dem hvad hun vil,
Og deler hver Mand hans Gjerning til.
De hugge Stammer fra Bod og Gren,
De spidse Pæle, de slæbe Sten;
De drage Graven ad Heden hen,
Og højne Volden med Jord fra den; .
De lægge over af Tørv et Tag,
De rejse Taarnet af Bjælkelag.
Og der det lakked ad Julen hen,
Saa drog de Alle hjemad igjen;
Thi da var Dronningens Gjerning gjort,
Og Volden stod der med Taarn og Port.
Da blev ved Porten en Kure sat,
Som skulde vogte den Dag og Nat,
Og slippe fredelig Vandrer ind,
Men holde lukket den tæt og fast
Mod Hver, som kom der med Ondt i Sind,
Mod fremmed Vælde og Overlast.

Og Volden staar der den Dag idag.
Og den har trodset saamanget Slag,
Og den har standset saamangen Fod,
Og den har drukket saameget Blod.
443 Mod den har stormet den tydske Hær
Med Ild og Øxe og Spyd og Sværd.
Paa den har kæmpet den danske Mand
For Frihed, Ære og Fædreland.
Med Taarer sanded de tydske Mø'r,
At Danmark havde saa haard en Dør;
Dog stundom kom der saa stærk en Trop,
At den med Møje brød Døren op.
Men tog saa Drotter ved Danmarks Styr,
Som husked Fortidens Lære dyr
Og tyded Fremtidens dunkle Træk,
Saa fort da bøded de Voldens Bræk;
Og Taarnet peged igjen mod Sky,
Og Porten lukkedes til paany.
Omsider kom der en skummel Tid,
Da Kraften spildtes til indre Strid;
Da Herre spilled hver Herremand,
Og Bonden sukked i Trællestand;
Da Rigens Lande var Pant for Gjæld,
Og Drotten raadte knap for sig selv;
Da Magten atter af Nyt blev født,

Men Folkelivet laa næsten dødt
Og gisped under et Trælleaag
Af fremmed Tanke og fremmed Sprog.
Den Vold, som skulde for Strømmen stemt,
Laa da fornægtet, forsømt og glemt;
Og Taarnet vakled og styrt ed ned,
444 Og Porten blev til en Gade bred,
Og Tidslens Stængel og Skræppens Blad
Som Vagter ene paa Volden sad.
Dog kvaltes ikke den danske Aand
I Spændetrøje og Ledebaand;
Det danske Hjerte i Løndom slog,
Og talte stundom sit eget Sprog.
Der lyder end fra hin mørke Tid
Saa klar og klinger en Stemme hid,
Som klager dens bitre Nød og Trang,
Og maner til Liv og Haab og Mod,
Og kalder til Værn for Væng og Vang,
Og det er Visen om Dannebod.

Den Vise bruste ad Torvet hen
Fra femten Tusinde danske Mænd:
Og der var Alvor i deres Bryst,
Og der var Styrke i deres Røst.
Den gjenopvakte hin Foraarsdag
Det fulde, mægtige Hjerteslag,
Som rulled gennem den gamle Tid,
Naar Folket flokkede sig til Strid;
Den gjenoplived hin Vilje stærk,
Som grundede Dronning Thyras Værk,
Og bort den pusted alt Trægt og Tungt,
Saa Folket atter var frit og ungt.
445 Snart lød "til Vaaben" Kong Fredriks Bud,
Da drog dets Sønner i Leding ud.
Mens Oprørshæren foran de jog,
Mod Sønder atter de Vejen tog;
Og der de komme til Sliens Bred,
De søgte den gamle Grændses Sted.
Da fandt de Volden, som den var lagt,
Bevaret af Glemsel og Foragt.
Dens Fod var nappet af Plovens Skaar,
Dens Side trampet af Kø'r og Faar;
Hist gennem Væggen var Vejen brudt,
Her ned i Mosen var Skrænten skudt;
Men Volden løfted endnu sin Ryg
Højt over Hede og Mark og By.
Den var ej længer en Skandse tryg,
Men bag dens Levninger var et Ly,
Hvor det var sikkert at holde Vagt
Og godt at stride mod Overmagt.
Her stod de Danske hin Paaskedag,
Da Psalmen endte med Vaabenbrag;
Da Wrangel troede, at det var let
At jage den lille Skare hjem,
Men havde vundet, da Nat brød frem,
Et Natteleje paa samme Plet;
Da Læssøe maalte sit Riddersværd
Med Tydsklands broutende Forbundshær,
Og spilled med den om Sejrens Pris,
446 Og solgte den Jord i Tommevis.
Her stod de Danske for anden Gang
Hin Sommer hed og hin Vinter lang,
Da Isteddagenes haarde Dyst
I Slesvig havde gjort rent og lyst,
Men Fjendehæren end laa paa Lur
Og klækked Rænker bag Rendsborgs Mur.

Her stod de Svende i Natten lun
Og spejdede gennem Mosens Damp,
Og redte, trætte af Dagens Kamp,
En Seng i Lyngen saa blød som Dun;
Her stod de Samme i Sne og Slud
Og stirrede kjækt i Mulmet ud,
Og tændte sig Baal af Lyngens Top,
At tø de stivnede Lemmer op.
Vagtilden er slukt og Krigen endt,
Og Folkets Tanke og Hu er vendt
Til andre Sysler, ad andet Hold,
Og øde ligger den gamle Vold,
Og trampes atter af Kvægets Hov,
Som havde Danmark ej Værn behov,
Som Kampen fornys var ført for Spøg
Og Vennegaver dens dybe Saar,
Som Tvisten, der vared i tusind Aar,
Var slettet ud ved et Pennestrøg.
447 Men atter gaar der af Branden Røg;
I lyse Luer engang den slaar.
Da gjælder det, om den Aand er stærk,
Som taler til os fra Thyras Værk;
Om Hjertet, der styred hendes Raad,
Er mægtigt at føde mægtig Daad;
Om Herren, de Svages Skærm og Skjold,
Som aldrig i Nød vort Land forlod,
Vil skænke os Visdom og Kraft og Mod
Til atter at lukke Thyras Vold.

448

Dronning Margrete.

I Roskilde Kirke hun hviler bag
Ved Alterbordet,
Der stiger den sorte Sarkofag
Op midt i Koret.

Afgnavet har Tidens gridske Tand
Dens nøgne Vægge,
Kun Dronningens Billed har holdt Stand
Paa Gravens Dække.

Der ligger hun i sin Marmordragt
Med Træk saa stive,
Og Kronen kun vidner om den Magt
Hun bar i Live.

449

Der ligger hun med sin Hoveddug
Og foldte Hænder;
At de vare vante til Spirets Brug,
Ej nu man kjender.

Engang ej saa hvidt et Skær der flød
Om hendes Kinder,
Thi hun havde mer af Mandens Lød

End andre Kvinder.

Og hun havde mer af Mandens Sjæl
End Mænd tilhobe:
I Danmark bar ingen Drot saa vel
Sin Purpurkaabe.

I Norden var ingen Aand saa stærk
Som denne Kvindes,
Og Ingen har efterladt et Værk
Saa stort som hendes.

Det aned Kong Volmer, der han stod
I dybe Drømme
Med Stigbøjlen om den venstre Fod
Og Haand paa Tømme.

450

Og Trolden, til hvem han Bud lod gaa,
Ham svared atter:
"Den Gjerning, som Kongen grubler paa,
Den gjør hans Datter."

Det skjønned Kong Volmer selv den Stund,
Han hørtes sige:
"Vorherre tog svarlig fejl, da hun
Blev skabt som Pige."

Det skjønned og Sjællands Bønder godt
Paa Slagelsemødet,
Og kejsed derfor den Femaars-Drot,
Hun holdt paa Skødet

Og dybere var den Folketro
End gro't adaare,
Da Olaf hin Unge i Falsterbo
Var lagt paa Baare.

Det vidste den skaanske Menigmand,
Til Thinge stævnet;
Thi hende til Husbond for Danmarks Land
Med Gny han nævned.

451

Det vidste de norske Herrer med,
At vel de gjorde,
Da Dannemænds Valg de toge ved
Og Troskab svore.

Det maatte den usle Sveadrot
Dog mest bekjende,
Som tro'de, at man med ussel Spot
Kan slaa en Fjende.

Hil være hun, "Dronning Brogeløs"
Og "Munkedeje"!
Den kronede Gjæk, hvor højt han fnøs,
Dybt maatte neje.

Hun brugte hans Slibesten slet ej
Til Sax og Naale,
Men hvæssede Sværd, hvormed han sig
Slet kunde maale.

Hun sad ikke ved sin Rok og spandt,
Som han lod raade;

Et kosteligt Perlebaand hun tvandt
Af trende Traade.

452

Han skikkede hende til Spot og Spe
Et Skjørt at bære;
Hun satte paa Isse Kroner tre
Med Sejr og Ære.

Han sendte en Vadmelsklud paa Stang
Som hendes Mærke;
Hun hejsed en Dug, hvori der sprang
Tre Løver stærke.

Han tog hende ej med Vold i Seng,
Som han mon prale;
Men han maatte dandse som hendes Dreng
Med Narrehale.

Og aldrig han "Hætten" paa sig drog,
Som han forloved;
Men Sveriges gyldne Krone slog
Hun af hans Hoved.

Ved Kalmar et Slot af Navn der staar,
Fortært af Ælde;
Dets søndrede Ruder Regnen slaar,
Dets Vægge hælde.

453

Dets knejsende Spir er faldet ned
Og Grunden revnet,
Af Fortidens Pragt og Herlighed
Kun Stumper levnet.

Nu Tyve og Skjelmer huses der
I Fangebure;
Men Mindet kaster et Straaleskær
Paa disse Mure.

Der holdt "Fru Margrete" med gode Mænd
Hint Stevnemøde,
Hvor Tanken blev født, som altid igjen
Opstaar fra Døde.

Der plejed hun Raad om Rigens Tarv
I Fremtids Dage,
Og skænked sin Efterslægt en Arv
Foruden Mage.

Der fik hun den Regel tagen ved,
Som skulde gjælde,
Og rejse i trende Rigers Sted
Et enigt Vælde,

454

Der fik hun med Lempe lagt den Snor,
Hun havde tvundet,
Som skulde det hele skjønne Nord
Til Eet forbundet.

Der fik hun besvoret den Folkepagt,
Hvorom hun tænkte,
At den skulde trodse Verdens Magt
Og Tidens Længde.

Men aldrig saasnart var hendes Blik
I Døden slukket,
Saa var og det Træ, hun plantet fik,
Af Ormen stukket.

Og aldrig saasnart var hendes Haand
Til Støv forvandlet,
Saa havde og Norden mist' den Aand,
Hvori hun handled.

Og neppe var Baandet splittet ad
Af Christjerns Bile,
Saa randt der en Strøm af Broderhad
Foruden Hvile.

455

Og neppe var glemt hin Folkepagt
I Tider mørke,
Saa dalede langsomt Nordens Magt
Og svandt dets Styrke.

Men aldrig gjenvinder det gamle Nord
Sin gamle Hæder,
Før atter i "Fru Margretes" Spor
En Slægt der træder.

Og aldrig vi fange den Storhed og Magt,
Som vi forliste,
Før Aanden os styrer, der holder Vagt
Ved hendes Kiste.

Og aldrig vi fange Frihed og Fred
Og gode Dage,
Før ærlig den Arv vi kjendes ved,
Hun lod tilbage.

Hil være hun i sin sorte Grav,
Kong Volmers Datter!
Engang vel hun hæver sig op deraf
Og fødes atter.

456

Hil være hun i sit Marmorskrud,
Den blege Frue!
Engang vel hun ganger i Livet ud
Med Rosenslue.

Hil være hun i sit tause Bur,
Den store Kvinde!
Gjenfødelsens mægtige Sejerslur
Er hendes Minde.

457

Peder Griffenfeld.

Med sølvspættet Ryg og med funklende Kam,
I talløs, uendelig Række!
Da standser Klippeholmen dem i deres Fart,
Da stejle de vældig, da fryse de svart,
Men knuses til Støv mod dens Vægge.

Deroppe i Taarnet af Munkenes Hus,
I Koret til Kirken, som ligger i Grus,
Der sidder ved Gluggen en Fange;
Hans Øje blev mat, og hans Isse blev bleg,
Imedens han stirrede paa Bølgernes Leg
I Dage saa lange, saa lange.

Men blegt blev ej Mindet om hvad der forgik,
Og sløvt ej hans Sjæls indad skuende Blik,
Mens Aartier voxed af Dage.
Naar Bølgerne komme med Brask og med Bram
Med sølvspættet Ryg og med funklende Kam,
Sit Liv han forbi sig ser drage.

458

Som de har han rullet ad Tidernes Flod
Og svulmet af Styrke og skummet af Mod
Og skinnet af Hæder og Lykke.
Da naa'de han Klippen - borthvirvlet og knust
Var Alt, hvad der havde hans Tanke berust;
Han var kun en levende Skygge.

Og brudt var hans Skjold og hans Navn slettet ud,
Og Han, der forsmaa'de en fyrstelig Brud,
Var nu ej den Ringestes Lige;
I Verdens forborgneste Afkrog gjemt,
Af Menneskens Samfund udstødt og forglemt
Var Han, der nys styred et Rige.

For Vindene spredt var hans Gods og hans Guld,
Og Ingen af dem, som han skænked sin Huld,
Husvælelse til ham mon bære;
Og hele den fejge og graadige Flok,
Som offred ham Smiger, langt mer end nok,
Den hævned sin Skam paa hans Ære.

Siig, hvad var hans Brøde, siig, hvorfor han led?
Hvi styrted i Fængselets Mørke han ned
Fra Skamlen ved Kongesædet?
Hvi blinkede over ham Bødlens Sværd?
Hvi traf ham en Naade, langt mindre værd,
End Døden paa Retterstedet.

459

Ja, siig os det, I, som har fældet hans Dom!
Thi Forskeren leder forgjævc's derom,
Men I maa hans Udaad vel vide.
I lod Jer dog ikke paa Herskerens Bud
Som Jagthunde hidse i Skoven ud,
Den hildede Hjort at bide?

I vare jo hædrede danske Mænd;
Han havde blandt Jer jo mangen en Ven -
Hvor kunde I dømmes saa ilde?
Hvor kunde I offere for Nag og for Nid
Den største Mand i Jer taagede Tid,
Og angre det - først forsilde?

Vist bar han sin Svagheds Mærke, som I;
Saa lidt han for Skyld og Lyde var fri,

Som Nogen født af en Kvinde;
Vist lokkede Glimmer og Guld hans Sands,
Vist lod han sin egen Storheds Glands
Sit skarpe Øje forblinde.

Vist stod han blandt Eder myndig og stolt,
Og vilde, det skulde mærkes, han holdt
I Haand Selvherskerens Scepter,
Mens Han, der var baaren til kongelig Magt,
Forstod sig paa Exercits og paa Jagt,
Og snakked sin Mester efter.

460

Men var det dog ikke hans værste Synd.
At han kun var født til en Lykke tynd
I Kjældren paa Kjøbmagergade?
Og var det dog ikke hans største Skam,
At eget Smile opløftede ham
Til Livets højeste Stade?

Og var det dog ikke hans værste Fejl,
At han kunde sejle for fulde Sejl,
Hvor I ikke hittede Løbet?
Og var det dog ikke hans største Last,
At han paa den stejleste Tind stod fast,
Hvorop I gjerne gad krøbet?

Hvo spørger vel nu om Eders Ry?
Paa Mindets Himmel det staar som en Sky,
Men hans som en Nordlysflamme.
Hvo blændes vel nu af Eders Glands?
Ableget og dum den ligger om hans
Portræt, som dets rustne Ramme.

Det Store undslipper fra Samtidens Dom:
Med Martyrens Krands eller Sejerens om
Det ty'r til Historiens Tempel;
Alt Andet, der røres i Menneskers Liv,
Forsvinder i Tidernes Perspektiv;
Kun det bærer Evigheds Stempel.

461

Hans afbrudte Gjerning dog havde et Skær
Af Visdom og Sandhed, som Ingen kom nær
I hine barnagtige Dage;
Og Rygtet, som gik af hans Vid og, hans Daad,
Hans Kløgt og hans List udi Fyrsternes Raad,
Det straaled paa Danmark tilbage.

Og hvad han har villet, er det ej endnu
Den ledende Stjerne for Folkenes Hu
Og Hjerternes drivende Flamme?
Udslettede Hadets og Tvedragtens Spor
Og broderligt Venskab og Samfund i Nord -
Hvad ville vi mer end det Samme?

Og saa' han ej klart, hvad hver følgende Slægt
Har sandet igjen under Ulykkens Vægt,
Men glemt, naar den skifted med Lykke:
At Øglen, som bider i Dannemarks Hæl,
Som øder dets Liv, og som piner dets Sjæl,
Bag Ejderen Rede mon bygge?

Men Eenvældens svimle, tillistede Magt,
Som Folkets troskyldige Sind havde bragt
Kong Fredrik i Trængselens Time -

Var han ej dens Arm, og var han ej dens Aand?
Og drog ej hans Snille tilsammen de Baand,
Som kvalte Foryngelsens Kime?

462

Hvad skabt han har fundet, ja, det har han brugt,
Da hver anden Sti op til Toppen var lukt
End den gennem Herskerens Lune;
Men Enevoldsmagten, hvis Arving han blev,
Udkaared ham selv til sit Offer og skrev
Hans Skæbnes tragiske Rune.

En eneste Nat udi Slegfredens Seng -
Og sprungen var hver en Taknemligheds Streng
I Kongens forhærdede Hjerte;
Og Den, som han skyldte sit viseste Raad,
Og Den, som han skyldte sin eneste Daad,
Var viet til Død og til Smerte.

De Nordhavsbølger komme med Brask og med Bram,
Med sølvspættet Ryg og med funklende Kam,
Og brydes mod Klippeholmens Stene:
De tale til Slægter om Enevældens Søn,
Om Kongernes Tak og om Storhedens Løn;
Thi Munkholm er - Nordens Sankt Helene.